

MAGYARORSÁG NYUGATI

Hungarians of the West - Hongrois d'Occident

XVIII. évfolyam, 10. szám
2000. október

A DEMOKRATIKUS ÉS NEMZETI SZELLEMI NYUGATI MAGYARSÁG HAVILAPJA

150.- Ft - \$3.50

CZEGŐ ZOLTÁN

Október magasában

Mit is akar vélünk ez az idei október, hogy ránk szabadította a meleg nyáresték emlékeit is egy-egy illanó légárammal? Szüret-illatú napokat próbál összetoldozni a szállongó ökönyál, szerte ne hulljanak a napok, hetek, melyeket megélni igyekeztünk.

Aranyos lett hát a hó eleje, s ehhez maguk a magyarok, a magyarok amott Sydneyben is hatalmasan hozzájárultak, lenn – vagy éppen fenn? – az olimpián. Ha kit a csüggedés megkísértette e két hét idején, s kételkedett, hogy jó hírlinket a mostani sportolók nem viszik tovább, az és csakis az csalódhatott.

Nem süllyedni az önpusztító törpék sárváráig, nem egy ingatag per-cig sem. Mert a nagy rontások és sanda rombolások világában is, mindig is, csakazért is többen vannak a naponta építésre, önmegvalósításra ébredők és indulók. Fokos könyv lenne csupán annak összehevenyészéséből is, kik azok, akik segítettek közvetlenül – és nem csak savanyúra áporodott reklámpénzzel – ezeket a fiatalokat, akik az „aranyos” 49 ország között igenis tizenharmadikként végeztek, honi magyarokként, egy zászló alatt, egy himnusz varázsában.

A hét elején még szaglott a sandák szövege, hogy lám, van sport-miniszter, sportoló miniszterelnök a magyar oldalán, de nincs, nem lesz érem. Lett. Az utolsó napon Ausztráliában slágerré vált a magyarok himnusza.

Szerető köszönet érte. És az elődök, a ma is figyelő nagy öregek felé is a mi részünkről, köszönet. Mert feledni a nagyokat, Baróti Lajost meg a tokiói Dömötört, sosem...

Egyik gyűlölködő szomszédunk – ünnep van, aranyos október, nem fontos most a politikusok neve – azt mondta alkalmi vad dühében, hogy a magyarok képesek nacionalizmusukban külön magyarok Istenéről is beszélni. Lásd Petőfi Nemzeti dalát.

Nem tudhatjuk, a mi Istenünk, akinek jószágán jó szívvel osztoztunk és osztozunk ma is bárkivel, mennyiben segítette Magyarországot sportolót ezen az olimpián. Azt tudják viszont a sportolók, azok szülei meg élettársai, gyermekeik, hogy a küzdelem nélkül, az önbizalom alagsorában semmire sem mentek volna.

A magyarok Istene 1956-ban sem iparkodott a segedelmünkre, mikor ugyancsak nagy szüksége volt a magyarságnak, az égiekre legalább. Hiszen az emberi világ magunkra hagyott bennünket a megkezdett forradalmunkkal. S a Nyugat, a nyájas ugyanúgy elhúzott a pesti romok és temetők mellett, mintha nem biztatott volna akkor, a tűzben meg vérben, a romok között bennünket...

Vizsi a malter, a lőpor, a kőpor szagát az októberi langyos szél, átfú a lelkek táján is, ott belül, s a megviselt hozzátartozók mostani riadt szegénységét méz- meg mustillatú örökkévalósággal ámitja. A nemzet-rabló pufajkás, géppisztolyos semmirekellő akkori s mostani kommunista pedig félrészegen (vagy tán egészen az) galatylol a magyar Országházban.

Hazám, hazám, ne csak négyévenként, ilyen nagyszerű világtornákon ébrej a magad erejére és létjogára! Föl kellene vetni azt a jelképes diszkoszt valahogy a magyar Országház legmagasáig, pántlikástól, hogy fújja a szél s ragyogjon valami már a mi jobbik irányunkba is.

Mert lassúdan haladunk. És azért, mert lelassítanak szándékosan, kiknek épp ez az olimpián-aluli ütem visz-hoz a konyhára a legtöbbet. Bizonyosan tudna többet is cselekedni ez az Orbán-kormány, és csakugyan a nemzet, a dolgozó javára, de még nem „önállósodott”. Mondhatni: kormányon van a nemzeti törekvés, de pénz híján nincs hatalmon.

Hihetetlen még ma is, hogy elképesztő összegeket fizettünk hadisarcként, kárpótlásként a Szovjetunióknak, mert ő győzött. Fölöttünk is. Aztán óriási összegeket fizettünk ki az egyetlen holokauszt volt és nem volt áldozatai hozzátartozóinak, ám az 1956-os forradalom utáni szovjet-kádári kommunista tisztai nyilatkozat aláírását megtagadóknak mai napig sem rendezte az ügyét még ez a kormány sem.

A forradalmak elszállnak, akár az ökönyál az őszi estén, elszállnak, akár a leégett házak, utcák pernyéje, de a lőtt sebet, a végigéheztet és kínlódott évtizedeket egyáltalán nem gyógyítja be az idő.

Bukásainkra nem vagyunk büszkék. És a meg-megismétlődő gyávaságaink újból és újból megaláznak. Aztán jöhetnek világbajnokságok, világválságok és olimpiák, moshatjuk le újból és újból a pipogyák, ravaszok, ostobák gyávaságait magunkról.

Meg-megrebbenti az éjszakai szél a függőnyt, és az aradi 1849-es vértanú magyar tisztek tűnek föl Buda felől egy percre. Nem lucskosak, nem véresek, fehér az arcuk. Nem is fogcsikorognak, csak libegnek, s jobbjukon az 1956-os jobbik, a legjobbak, s azok fűszáli hallgatagon közelítő serege, civilben. És nem a krizántémos halottak napja közeledtét érzem most, szemben vélük.

Libben még egyet a függőnyt, s maradok otóberrel, magamban. Az olimpia legfrissebb magyar bajnokainak tartozom hites köszönettel, s ajándékként küldjük Garay János (1812–1853) verssorait.

*Csak törpe nép felelhető ősnagyságot,
Csak elfajult kor hősi elődöket:
A lelkes eljár őse sírlakához,
s gyújt régi fénynél új szövétneket.*

TAMÁSKA PÉTER

Egy forradalom minden szépsége

A marxista skolasztika 1956 decemberi remekművével „az ellenforradalom négy okáról”, egy számára érthetetlen népmozgalom elemzését akarta sikeresen beilleszteni tanításainak általános dogmarendjébe. Az eszme – megszentelő erő lévén – az uralkodósdit játszó dogmatikusokat éppúgy kizárta az igazhívők köréből, mint a nép és a párt ellentétét a demokrácia játékszabályaival feloldani akaró revizionistákat. A lényegre vonatkozóan megmaradt az az illuzionista nézet, hogy a munkásosztály csak azért fordult szembe saját rendszerével, mert vezetői megsértették a szocializmus építésének objektív törvényszerűségeit.

A legfőbb ok ugyanis a nép volt.

A néphez tartoztak a Sztálin-szobor árnyékában strichelő, téglaporrall bepuderezett arcú lányok, akik ott egy este többet kerestek, mint egy hét alatt a gyárban; munkásfiúk, akiket havi hatszáz forintnyi éhbér kerget majd a barikádra meghalni; kiábrándult egyetemisták és fiatal káderek, akik most keresztes hadjáratot hirdettek a rendszer ellen, amelyben sokáig vakon hittek. Ők – és nem a „horthysta osztályellenség” – lettek okozói annak, hogy a katonákban többé nem lehetett megbízni, hogy a rendőrség szétesett, hogy az események a túlságosan is hiú frói ellenzék minden személyes törekvését megbénították. Október 23-án pillanatok alatt elvesztették befolyásukat,

(Folytatás a 4. oldalon)

Emigrációban – itthon

Tíz évvel ezelőtt a rendszerváltás a magyar emigráció életében is komoly fordulatot hozott, alaposan fölbolygatva azt, legyen az a nyugati magyar, vagy pedig – mert ilyen is van – a Magyarországon élő erdélyi (délvidéki, felvidéki, kárpátaljai) emigráció. Az ugyan külön kérdés, hogy mennyiben tekinthető emigrációnak vagy pedig hazatérésnek az erdélyiek átmenekülése-települése az anyaországba; az „anyaországban lakó, de otthon, Erdélyben élők” azonban – az anyaországiak velük szemben tanúsított magatartása miatt – gyakran igazi emigrációnak érzik ittélüket.) A nyugati és az anyaországi emigráció közös vonása igen sok esetben, hogy az „emigránsok” több-kevesebb elhivatottsággal, mélyebb-felszínesebb meggyőződéssel és elkötelezettséggel igyekeznek életbe tartani a hazakötő szálakat és lehetőleg tenni valamit az otthonmaradottakért. (Amit persze, valljuk meg, sokszor önmagunkért is, öngyógyulásul tesznek.)

Az itteni-ottani magyar emigráció nyilván nagy örömmel és kicsit a maga sikeréért is élte meg a rendszerváltást, de egyben némi zavarral is. Hiszen nyilvánvalóvá vált, amit reméltek: önmaguk ellen dolgoztak. Emigrációjuk, kinti létük igazolását látták veszni: most már otthon is szabadon lehet gondolkodni, szólni, cselekedni a magyarságért – mi szükség lehet immár rájuk? Sokan azon elszánással jöttek el Erdélyből, hogy ha már otthon nem tehetik, akkor Magyar-

országon teszik meg a tőlük telhetőt az otthoniakért. Ez utóbbiak azonban az elmúlt tíz évben igen ritkán honorálták ezt az emigrációs munkálkodást. Sokszor az a vád érte az erdélyi emigránsokat, hogy ők, a gyávák elmenekültek, de az igazi hősök otthon helytálltak. Érdekes módon, ezt még sosem hallottam Tőkés Lászlótól, aki ezt joggal mondhatná!... De hallottam az egykori román Vezérnek – nyilván a Bethlen Gábor-i realpolitikára hivatkozva – dicsőhimuszokat zengő erdélyi magyar „költőtől”... Gyaníthatóan, kicsit ez a legitimációs válság is oka a Magyarok Világszövetsége irányvesztésének.

Mi tagadás, valóban fölmerül a kérdés: van-e még szükség arra, hogy a Magyarországon élő erdélyiek szavukat hallassák a szülőföldet érintő kérdésekben; valóban szükség van-e még az anyaországban élő erdélyiek különféle szervezeteire most, hogy immár szabadon átjárható a határ, az otthonmaradottak Pestre jöhetnek ügyes-bajos dolgokkal, és hogy jelentős romániai politikai tényezővé vált a Romániai Magyar Demokrata Szövetség? Van-e hát létjogosultsága a Magyarországon megjelenő „erdélyi” lapoknak meg az itt működő „erdélyi” szervezeteknek?

Sajnos, van létjogosultságuk – vélekedik erről Kreczinger István ügyvéd, az 1991 óta működő Bocskai Szövetség nevű, „politizáló társadalmi szervezet” elnöke. – Örülne, ha nem lenne, mert ez azt jelentené, hogy az erdélyi

magyarság helyzete megfelelő. Lényegében mi egy „három lábon nyugvó nemzeti politikában” gondolkodunk, ezt tartjuk indokoltnak. Ennek egyik lábát képezik a határon túli magyarság legitim szervezetei, a másodikat az úgynevezett emigrációs szervezetek, mint a miénk; a harmadikat pedig a mindenkori magyar kormány.

A határon túli magyarok szervezetei otthon politizálnak, a magyar kormány pedig mint nemzetközi jogalany megvan a maga sajátos lehetőségei. Igazából a Bocskai Szövetség van a legkedvezőbb helyzetben: korlátozó meghatározottságok hiányában őszintébb, nyíltabb lehet, kimondhatja azt, amit otthon esetleg nem „politikus” kimondani, másrészt nem csupán a nemzet tagjaként, hanem adófizető magyar állampolgároként is nyomást gyakorolhatunk a kormányra. A sikeres nemzeti politika záloga ennek a három „lábnak” a minél zavartalanabb együttműködése.

A Bocskai Szövetség sokoldalú tevékenysége: a különféle segélyek összehangolása; némely politikai kérdésben (ld. a kettős állampolgárság) való kiállása, valamint mindezen tevékenységnek – legutóbb a tévben is közvetítet Bocskai-díj átadásnak – kedvező otthoni, erdélyi fogadtatása úgy tűnik, frappáns választ ad az „erdélyi emigráció” működésének jogosultságát firtató kérdéseinkre.

Vári Kolos

A magyar baptisták millenniumi rendezvényei

Krisztus Urunk földre jövetelének kétezredik, keresztyén államiségünk ezredik évfordulóját a magyar baptisták hazai és határainkon túli rendezvényekkel, kongresszusokkal, konferenciákkal, közgyűlésekkel, evangelizációs istentiszteletekkel köszöntötték. Ez alkalommal szükségét látjuk kiemelni az esztendő eddigi négy-öt legjelentősebb eseményét: az új Missziói Központ és a felújított Teológiai Akadémia épületének átadási ünnepségét, a kiskunhalasi baptista templom alapkövetését, a Nagyváradon megrendezett Második Baptista Világtalálkozót, valamint a tahi tabori Milleniumi Konferenciát.

Új missziói központ Budapesten

A Hősök tere és a Magyarok Világszövetségének székháza szomszédságában, a Benczúr utca 31. szám alatt március 19-én adták át rendeltetésének az egyház új missziói és irodaközpontját, valamint a Baptista Teológiai Akadémia épületét, melyet annak 1950-ben történt államosítása után a Koreai Népköztársaság nagykövetsége a kiköltözésüket megelőző években teljesen tönkretett. Az ünnepséget ötszáz lelkipásztor és gyülekezeti küldött, hazai és határon túli állami és egyházi meghívott tisztelte meg, többen táviratokat, köszöntő leveleket küldtek, közöttük Orbán Viktor miniszterelnök is, akinek levelét dr. Almási Mihály egyházelnök olvasta fel.

Köszöntőlevél

A Magyarországi Baptista Egyház millenniumi ünnepségére

Tisztelt Ünneplő Gyülekezet!

Nagy öröm számomra, hogy ezen az Egyházunknak igen fontos napon köszönhetem Önöket.

Ma egyszerre nyitják meg új Misszió Központjukat, a Történelmi Emlékparkot és a teológiai akadémiát. Ez a hármast ünnepség jól kifejezi az emlékezés, a tanítás és a szolgálat egységét.

A baptista közösség múltja és jelene azt mutatja, hogyha hitüket megvalló emberek nem lankadnak a szellemi – lelki gyökereik ápolásában, akkor közösségük történelmi léptékben is meg erősödik.

Őnök megtartó közösségeket hoztak létre világszerte, Magyarországon pedig hitükkel és munkájukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy kevesebb legyen a célt tévesztett ember, a kallódó fiatal, az elhagyott öreg.

Hálásak vagyunk, hogy az Önökre bízott üzenetet nem rejtik véka alá ebben az országban.

Kíváncsi vagyok, hogy a mai emelkedett emlékezés mozgósítsa Önökben a további szolgálathoz szükséges erőt.

Isten áldja mindannyiukat!

Budapest, 2000. március 19.

Orbán Viktor

Jelen voltak dr. Teho Angelov, az Európai Baptista Szövetség főtákará, dr. Ronald Gunter, az Amerikai Déli Baptista Szövetség európai igazgatója, dr. Simon József, az Erdélyi Magyar Baptista Elnöke, Kulcsár Sándor, az amerikai magyar baptisták szövetségének elnöke, dr. Boross Péter, volt miniszterelnök, dr. Semjén Zoltán államtitkár, akik mindannyian beszédet is mondtak. Az ünnepi istentisztelet legidősebb résztvevője, akit az egyház és az állam képviselői külön köszöntöttek, a Debrecenből érkezett, az Úr ügyéért sokat munkálkodó, üldöztetést elszenvető kárpátaljai baptista lelkipásztor a 98 éves Stumpf Jenő Béla volt. Az igehirdetést dr. David T. Bunch, a Colorádó

A reformáció harmadik ága: a baptisták

A kereszténység kétezres évek története alatt – az aposzotli kortól napjainkig – mindig voltak olyan evangéliumi csoportok, amelyek a baptisták által ma is vallott legfőbb bibliai igazságokat hirdették és gyakorolták. A mai baptizmus tanítását és gyakorlatát a reformáció korában keletkezett „újkeresztyén, vagy anabaptista” mozgalmak közelítették meg a legjobban. Ezek az irányzatok egymástól függetlenül, Európa

különböző országaiban, a Biblia tanulmányozása alapján jöttek létre. A hitvalláson alapuló bémertést alkalmazó közösségek tagjait nevezik baptistáknak (bemerítkezőknek), akiknek eredete – a lutheránusoktól és a kálvinistáktól eltérően – nem köthető egyetlen személy nevéhez, vagy egyetlen országhoz. Rangtól, vagyoni állapottól függetlenül egymást „testvérek” szólították és szólítják ma is. Az „újkeresztyének”, mivel lélekszámuk évről-

évre rendkívül gyarapodott, az egész Nyugat-Európában üldözték, sokakat máglyán elégettek, vagy vízbe fojtottak, számos életfogytig tartó börtönrre ítélték, a többség azonban országról országra menekült. A török félhold árnyékában, az 1520-as évek elején Észak-Magyarországon, Schröter Kristóf és Kisszebeni János prédikátorok igehirdetése révén jelentkezett az anabaptista reformáció.

ezer tagú összevont énekkar szolgálata is.

Nagyvárad adott otthont a Magyar Baptista Ifjúsági Világtalálkozásnak is, melyet több mint kétezer fiatal jelenlétében tartottak meg. Az igehirdetés szolgálatát Szűcs Sándor lelkipásztor, az Ifjúsági Szövetség elnöke végezte, melyet ima, ének, különböző országok képviselőinek biznyságátétele és közösségi életüknek bemutatása követett. A Sátán munkája fölötti krisztusi keresztény diadalt bemutató színdarab előadására is sor került.

Milleniumi konferencia Tahiban

Augusztus 20-át, az államalapítás és Szent István ünnepét évtizedek óta a baptista közösség rendszeresen a tahi taborban szervezi meg.

Tahi 1924-ben, majd 1930-tól napjainkig a baptisták „zarandoklatának” színhelye, ahol korábban évente néhány ezer, ma pedig egész éven konferenciákat, ifjúsági találkozókat, táborokat és más rendezvényeket tartanak. A korábbi háromnegyed évszázad előadói és igehirdetői között volt Viktor János, Tildy Zoltán, dr. Kiss Ferenc, Molnár Mária és még számtalan hazai és határon túli lelkes, misszionárius, egyetemi tanár. A hallgatóság köréből sokan Isten követőivé, az evangélium terjesztőivé, a magyar társadalom hasznos polgárává váltak. Az ifjúság köréből sokan Krisztus lábánál döntöttek életpályájuk, hivatásuk megválasztásáról is.

A mostani egész napos konferencián az anyaországiak és a határon túliak közül több mint kétezeröttszázan vettek részt.

A Magyarországi Baptista Egyház, a Baptista Világszövetség, az Egyházak Világtanácsának, Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának tagjaként testvéri és együttműködési kapcsolatot tart a világ baptistáival – különös tekintettel a magyar baptistákra –, illetve a magyarországi és a határainkon kívüli keresztyén egyházakkal, a különböző segélyszervezetekkel, szervezett formában és tagjai révén részt vállalva a magyar haza erkölcsi és anyagi felemelésében.

Ezeket a tényeket ismerte el a Magyar Köztársaság kormánya is, abban a megállapodásban, melyet 1998-ban kötött a Magyarországi Baptista Egyházzal.

Írásunk befejezéséig ebből a dokumentumból az alábbi sorokat idézzük.

„A kormány nagyra értékeli az egyház történelmi hagyományait, magyarországi missziójának 1523-ra datálható kezdetét, ennek 475 éves jubileumát, a nemzet erkölcsi és szellemi felemelése érdekében tett, hitéből fakadó erőfeszítéseit, részvételt a magyar szabadságküzdelmekben, az ország polgárosodása és az európai kultúrába való bekapcsolódása terén vállalt szerepét, szolgálatát a nemzet identitásának és kulturájának megőrzése és fejlesztése érdekében.

A kormány üdvözlöi, hogy az egyház oktatási, nevelési, kulturális, szociális és más közéleti intézményeket működtet és ezáltal részt vállal a közszolgálati feladatok ellátásában, a közjó előmozdításában.

A kormány elismeri az egyház azon közéleti törekvéseit, amelyek hozzájárultak és hozzájárulnak ahhoz, hogy a Magyar Köztársaság megbecsült tagja legyen az európai nemzetek közösségének, hogy a Magyar Köztársaság elősegítse a határon kívül élő magyarság identitásának és kulturájának megőrzésére, fejlesztésére irányuló erőfeszítését, és együttműködhessen a világ valamennyi népével és országával.”

Zágoni Jenő

Az illetékes minisztériumot dr. Egyed Judit, a várost pedig Tóth Zoltán polgármester képviselte. Az istentiszteletet Mészáros Kornél főtákar tartotta, az alapkövet, acélhengerbe helyezett emlékirattal, a gyülekezet tagjainak névsorával, a város térképével dr. Almási Mihály, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke, Kiskunhalas szülőtte helyezte el a majdani templomtorony alatti üregbe. Ez a város a régmúltban is délvidéki missziós központja volt Szabadkaiig, több mint ötven gyülekezettel. Az új központ Isten segítségével ezt a célt kell, hogy szolgálja a jövőben is.

Magyar baptisták világtalálkozója

A kárpát-medencei és a nagyvilágban szétszórtságban élő magyar baptisták augusztus 11 és 13 között Nagyváradon, Szent László városában találkoztak.

A városi Sportszarnok három napra templommá változott, ahol a közel hatezer tagú gyülekezet erdélyi, anyaországi, kárpátaljai, felvidéki, délvidéki, különböző európai országokban élő tagjai, valamint a tengeren túliak testvéri szeretetben és egységben találkozhattak és együtt dicsérhették Istent.

„Országok sokaságából érkeztek ugyan, ám összeköt magyarságunk. Tudjuk, hogy Urunk, aki a történelem ura is, tud népiünk szétszórtságáról. Tudja, hogy csaknem annyian vannak a határon túl élő magyar baptisták, mint az anyaországiak. Tud azokról, akik nyolcvan esztendeje a trianoni szerződés okán kerültek „külföldre”. Tudja azok sorsát, akiknek diktatúrák elől kellett menekülniük, mert hazájukban veszélyben voltak, és azokat is, akik itt-hon-otthon maradtak.

Úgy tetszett az Úrnak, hogy 2000 augusztusában egy kis időre omoljanak le az elválasztó falak, hogy összegyűjtsön bennünket a világ különböző pontjairól és egy nép legyünk.

Itt nem volt kisebbség és többség... Életre szóló emlék ez a találkozó” – olvashatjuk Mészáros Kornél főtákar soraiban.

A világtalálkozót Megyesi József, kovásznai születésű nyugalmazott nagyváradai lelkipásztor nyitotta meg, majd dr. Simon József, az erdélyi, Kulcsár Sándor, az amerikai és Mészáros Kálmán, a magyarországi baptista közösségek elnökei köszöntötték a résztvevőket.

A világtalálkozón megjelentek az erdélyi magyar egyházak képviselői, a Román Baptista Unió alelnöke, a magyar kormány képviselője.

A zászlók felvonulását a különböző országok baptistáinak életéről szóló bemutatkozások követték. Felolvasták a Baptista Világszövetség elnökének, az Európai Baptista Szövetség főtákarának, dr. Semjén Zoltán helyettes államtitkárának levelét, és dr. Viczián Jánosnak, az első magyar Baptista világtalálkozó volt igazgatójának, kanadai lelkipásztorok köszöntő sorait. Ezután lelkipásztorok, evangélisták, kül-